

Föreningen Glimåkra Utvecklingsgrupp,
Ombud:

2021-09-29

2020-103879-0014

Bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) meddelar följande bindande besked.

1. Ledningsnätet inom Solängens ekoby i Glimåkra i Göinge kommun, Skåne län, för överföring av el till ett gemensamhetshus och ett teknikhus enligt bifogad ritning, bilaga 1, omfattas av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).
2. Ledningsnätet inom Solängens ekoby i Glimåkra i Göinge kommun, Skåne län, för överföring av el till två parhus och ett radhus enligt bifogad ritning, bilaga 1, omfattas inte av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857).

Beskrivning av ärendet

Föreningen Glimåkra Utvecklingsgrupp, 838201-7856, (Glimåkra Utveckling) har ansökt om bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för ett ledningsnät inom Solängens ekoby i Glimåkra i Göinge kommun, Skåne län.

Av handlingarna framgår i huvudsak följande.

Ledningsnätet för ansökan planeras att utgå från en anslutning till det överliggande ledningsnätet från sydvästra delen av området för Solängens ekoby och omfattar ett gemensamhetshus, föreningslokal som även benämns community center och ett teknikhus med vakuumpumpar och batteribackup, ett parhus med två enrummare och en trerummare, ett parhus med två trerummare och ett radhus med fem lägenheter. Vidare planerar föreningen att installera solceller på alla bostadshusen och då krävs växelriktare för att omforma solel till 230/380 volt som planeras att bli placerade på de båda parhusen. Det innebär att solel kommer överföras genom en likströmskabel från ena parhuset till det andra.

När det gäller gemensamhetshuset har den tillkommit eftersom intresserade hyresgäster har önskat en gemensam byggnad att använda som vävstuga, föreningslokal, till fester, möten och någon gång för tillfällig övernattnings vid besök. Gemensamhetshuset kommer att utrustas med ett mindre kök och ingen boendeinredning. Hela ytan för gemensamhetshuset disponeras i två rumsenheter, en mindre toalett med dusch samt ett stort rum med utrustning motsvarande ett mindre pentry för kaffekokning, kombinerad kyl och frys och ingen diskmaskin. Ingen inredning eller utrustning för sömn eller vila kommer att införskaffas. Eftersom övernattnings skulle kunna ske någon gång har E.ON Eldistribution AB (E.ON) som har områdeskoncession förklarat att det blir ett anslutningskrav.

Förutom handlingarna i ansökan hänvisar Glimåkra Utveckling till sin hemsida där projektet beskrivs med tillhörande ritningar. På Glimåkra Utvecklings hemsida <https://www.glimakra.org/> framgår bland annat följande (den 15 september 2021). Solängens ekobys slutliga utformning består av två enrummare på cirka 40 kvm, tre trerummare på 80 kvm och fem familjebostäder på 100 kvm. I södra delen av området planeras en gemensam byggnad som kan användas för sammankomster inom föreningen, fester, gemensam barnpassning och vävstuga. Av ritning framgår att gemensamhetshuset kommer ha kök och toalett.

Ei:s utredning

Områdeskoncessionsinnehavarens synpunkter

E.ON som har koncession i området har i huvudsak framfört följande.

Varje byggnad ska ha en anslutning vilket innebär minst tre anslutningar till byggnad för bostadsändamål. Frågan är om en fjärde anslutning krävs för gemensamhetshuset. E.ON anser att gemensamhetshuset enligt förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) härefter IKN-förordningen är att anse som ett bostadshus vilket innebär totalt fyra anslutningar.

För att undantag ska vara tillämpligt anges det i förordningsmotiven (Fm 2007:1), härefter förordningsmotiven, och rättspraxis att det ska vara byggnader som inte är bostadshus som garage, fristående tvättstugor, förrådshus, vedbodnar och redskapsskjul det vill säga byggnader av enklare karaktär.

Gemensamhetshuset liknar de övriga bostadshusen varför det är tveksamt om det kan jämföras med byggnaderna av enklare karaktär enligt förordningsmotiven. E.ON hänvisar till domskälen i mark- och miljödomstolens dom i mål nr M 1302-16 där domstolen ansåg att, även om en gäststuga inte kunde bebos separat, var det tveksamt om en gäststuga för boende kan jämföras med sådana anläggningar som undantaget är avsett för enligt förordningsmotiven.

Med anledning av att gemensamhetshuset kommer vara inrett med kök och toalett och övernattningsrum kan komma att ske anser E.ON att huset kan användas för boende och anser att sökanden ger motstridiga uppgifter om att ingen "utrustning för sömn eller vila" kommer införskaffas. Bedömningen bör utgå från byggnaden och dess fasta inventarier och användning främst. I sammanhanget hänvisar E.ON till Ei:s praxis där Ei ansett att en stuga som används som bostad under 1-2 veckor per år ansetts vara ett bostadshus (ärende med ärendenummer 2019-102679).

Avstånd mellan byggnader och ritning över gemensamhetshuset

Enligt ritningen bilaga 1 är avståndet från gemensamhetshuset till närmaste bostadshus mindre än 10 meter samt är avståndet mellan teknikhuset och närmaste bostadshus cirka 20 meter. För att bättre se utformningen av gemensamhetshuset bifogas, utöver ritningen på samtliga byggnader, en ritning på gemensamhetshuset, bilaga 2.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Ellagen (1997:857)

En starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession). (2 kap. 1 §).

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 §. (2 kap. 5 §).

Nätmyndigheten ska i det enskilda fallet ge ett bindande besked i frågan om huruvida en starkströmsledning omfattas av undantag enligt föreskrifter som avses i 5 §, om ett sådant besked begärs av

1. den som avser att bygga eller använder ledningen, eller
2. innehavaren av nätkoncessionen för det område där ledningen finns eller är avsedd att finnas (2 kap. 6 §).

Förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857)

I denna förordning finns bestämmelser om undantag från kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen. (1 §)

Med internt nät avses en eller flera starkströmsledningar som innehavaren använder för överföring av el för egen räkning. (2 §)

Ett internt nät, som är beläget på eller inom en byggnad, får byggas och användas utan nätkoncession. (5 §)

Ett internt nät, på vilket el överförs till anläggningar och byggnader som inte är avsedda som bostadshus och som ligger i omedelbar närhet till ett bostadshus, får byggas och användas utan nätkoncession. (6 §)

Ett internt nät som förbinder två eller flera elektriska anläggningar för produktion, vilka utgör en funktionell enhet, får byggas och användas utan nätkoncession (22 a §).

Ei:s motivering till beslutet

Ledningsnätet som Glimåkra Utveckling har ansökt bindande besked om undantag från kravet på nätkoncession för kommer ha en inmatningspunkt från det överliggande elnätet med nätkoncession. Nedströms inmatningspunkten kommer det underliggande nätet att omfatta ett gemensamhetshus, ett teknikhus med vakuumpumpar och batteribackup, ett parhus med två enrummare och en trerummare, ett parhus med två trerummare och ett radhus med fem lägenheter.

Den del av ledningsnätet som kommer omfatta två parhus och ett radhus är det byggnader som är avsedda som bostadshus. Undantaget i 6 § IKN-förordningen är därmed inte tillämpligt eftersom bestämmelsen endast gäller om överföringen av el sker till anläggningar och byggnader som inte är avsedda som bostadshus och som ligger i omedelbar närhet till ett bostadshus. Inte heller är undantaget för interna nät på eller inom en byggnad i 5 § i IKN-förordningen tillämpligt eftersom ledningarna planeras att dras mellan flera byggnader som är bostadshus. Det finns inte något tillämpligt undantag från kravet på nätkoncession för ledningsnätet mellan de två parhusen och radhuset.

När det gäller ledningsnätets sträckning till teknikhuset är det en byggnad som inte är avsedd som bostadshus. Enligt bifogad ritning till ansökan är avståndet till närmaste bostadshus cirka 20 meter varför teknikhuset bedöms ligga i omedelbar närhet till närmaste bostadshus. Ledningsnätets sträckning till teknikhuset är därmed förenlig med 6 § IKN-förordningen och är undantagen från kravet från kravet på nätkoncession.

När det gäller ledningsnätets sträckning till gemensamhetshuset gör Ei följande bedömning.

I fråga om en byggnad är avsedd som bostadshus eller inte har det betydelse vad den har för fasta inventarier, som är en del av byggnaden, så kallad fast egendom och vad byggnaden ska användas till, det vill säga vad en byggnad är avsedd för. Förordningsmotiven s. 50 ger vägledning om vad som är en anläggning eller byggnad som inte är avsedda som bostadshus genom att nämna garage, fristående tvättstugor, förrådshus, vedbodar, redskapsskjul etcetera. I förordningsmotiven finns det däremot inte någon större vägledning om vad som är en byggnad avsedd som bostadshus.

Den dom (mål nr M 1302-169) och Ei:s beslut (ärendenummer 2019-102679) som E.ON hänvisat till i sitt yttrande handlade det i domen om en gäststuga i Ei:s beslut handlade det om en stuga som endast användes för boende.

Ei anser att en byggnad som inte är avsedd och inte är utformad som bostadshus ändras inte till att vara ett bostadshus endast genom att det sker någon enstaka övernattningsnatt där. Övernattning kan ske i lokaler som i normalfallet används för annan verksamhet. Det kan till exempel röra sig om idrottshallar i samband med idrottsturneringar och träningsläger. Inte heller ändras ett bostadshus till något annat när bostadshuset används i mindre omfattning.

I sammanhanget är det intressant som jämförelse att se i 12 kap. 1 § tredje stycket jordabalken (12 kapitlet den så kallade hyreslagen) att med bostadslägenhet avses lägenhet som upplåtits för att helt eller till en inte oväsentlig del användas som bostad, medan med lokal avses annan lägenhet än bostadslägenhet. Enligt 3 kap. 17 § i plan- och byggförordningen (2011:338) ska en byggnad som innehåller bostäder vara projekterad och utförd på ett sådant sätt att bostäderna i skälig utsträckning har avskiljbara utrymmen för sömn och vila, samvaro, matlagning, måltider, hygien och förvaring. Enligt Boverkets byggregler (2011:6) - föreskrifter och allmänna råd - 3:22 ska avskiljbar del av rum ha fönster mot det fria.

Avskiljbar del av rum ska också utformas så att den med bibehållen funktion kan avskiljas med väggar från resten av rummet (BFS 2016:6).

Gemensamhetshuset enligt ansökan är avsedd till sammankomster inom föreningen, som vävstuga, till fester och för tillfälliga övernattningar.

Utformningen invändigt sett till ritningen, bilaga 2, är stor och öppen som lokaler till för allmänna sammankomster som föreningsmöten och liknande brukar vara. Av ritningen, bilaga 2, och övriga fakta i ärendet framgår inte att det finns avskiljbara utrymmen för sömn och vila som kan avskiljas med väggar från resten av rummet samt framgår av ritningen att avståndet till närmaste bostadshus är mindre än 10 meter. Ei finner att gemensamhetshuset även benämnd föreningslokal och community center är i huvudsak till sin utformning och planerade användning avsedd som en allmän samlingslokal och inte som en byggnad för bostadsändamål samt bedöms ligga i omedelbar närhet till närmaste bostadshus varför ledningsnätet i denna del är förenlig med 6 § IKN-förordningen och är undantagen från kravet på nätkoncession.

Ledningsnätet inom Solängens ekoby är inte heller undantagen enligt 22 a § IKN-förordningen. Det beror på att den producerade elen från solceller kommer överföras mellan bostadshusen och inte enbart att matas in på det ordinarie överföringsnätet vilket är syftet med bestämmelsen.

Ei finner mot bakgrund av ovanstående att:

ledningsnätet inom Solängens ekoby för överföring av el till ett gemensamhetshus och ett teknikhus med vakuumpumpar och batteribackup omfattas av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen,

ledningsnätet inom Solängens ekoby för överföring av el till byggnader bestående av ett parhus med två enrummare och en trerummare, ett parhus med två trerummare och ett radhus med fem lägenheter omfattas inte av undantaget från kravet på nätkoncession enligt ellagen.

Hur man överklagar

Information om hur man överklagar finns i bilaga 3.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Lars Ström. Föredragande var juristen Conny Bäckman.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Ritning för planerat ledningsnät.

Bilaga 2 Ritning gemensamhetshus.

Bilaga 3 Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till

Föreningen Glimåkra Utvecklingsgrupp,

Ombud: [REDACTED]

E.ON Energidistribution AB,

koncessioner@eon.se

Kontaktperson: [REDACTED]